

Tempelbacken/Lilla Lindessjön
 Torphyttan
 Unnasjön
 Urvädersmossen
 V Bohr
 Vasselhyttan/Kilen

Vasselhyttan/Norr hpl
 Vibyviken/Frövi
 Västvalla
 Åboda/Storåbadet
 Östanbo/väster Spannarboda
 Östra Löa

UPPROP!

*Storspoven är utsedd till riksinventeringsart 1999.
 Rapportera alla häckningar eller misstänkta häckningar!*

Lämplig tidpunkt är 5-20 maj då paren spefllyger i reviren.

*Varje lokal besöks minst två gånger,
 lämpligen morgon eller kväll.*

Fjällgässen vid Sjömosjön

Sven-Olof Eriksson

Hela påskhelgen bjöd på fint väder och på fina skådarupplevelser. Nästan hela släkten hade följt med till Sjömo för att njuta av det fina vädret och den medtagna matsäcken. Johan (mågen) spanade i tuben och frågade mig vad han såg i ett det skimrande värmedaller som uppstått av ihärdigt solsken. Jag tittade till i tuben och till min förvåning fick jag in två misstänkta fjällgäss. Fick tag i tuben och sprang fram till åkanten, klafsande i leran, tittade åter i tuben och fick efter en tids spanande in hela sex omärkta fjäll-

gäss i kikaren. En härlig känsla! Efter att ha lugnat ner mig lite återgick jag till de övriga och då hade Hans Hempel och Hans Wilhemsson från Arboga slutet sig de övriga och berättade då att de hade haft fjällgässen under uppsikt sedan klockan 08.00 på morgonen och nu var klockan ca 11.30. Härligt väder och fina gäss vad mer kan begära!
 Det var fjärde fyndet av fjällgäss i kommunen.

Januariinventeringen i Lindesbergs kommun 1999

Jan-Erik Malmstigen

Årets upplaga, den 15:e i ordningen, lockade totalt 34 medlemmar vilket är glädjande och i nivå med de bästa åren under inventeringens historia. Årets inventering går också till historien som ett rekordår med toppsiffror vad gäller iaktagna arter samt gav också tre för inventeringen nya arter samt två nya vinterfynd för kommunen.

Vädret

Vädret skiftade mellan milda och kalla perioder, med en viss övervikt för de milda, varför medeltemperaturen blev något högre än normalt. Ett par köldknäppar hann vi dock med. Den första inföll den 7-14. Samtidigt växte snö-täcknet till nära två dm. Snön försvann dock snabbt i samband med milda syd-västvindar mellan den 16 och 25. Under månadens sista vecka kom kallluften tillbaka med som lägst runt 20 minusgrader (SMHI).

Resultat

Det man mest kommer att minnas av årets januariinventering är förstås vinterns invasion av tallbitar samt den rika förekomsten av övervintrande orm- och fjällvråkar. Det var överlag gott om s.k. invasionsfåglar som korsnäbbar siskor, björktrastar och sidensvansar. Överhuvudtaget var art- och individrikedomen stor vilket dessutom kan intygas från andra håll i landet, t.ex från Värmland som också uppvisade rekordsiffror den-

na vinter. Att vråkarna stannat i stort antal beror på den rika förekomsten av sork i markerna denna vinter.

Den 9 januari genomfördes klubbens 4:e "Januarirace", en endagsinventering som i år hade samlat sex lag (11 personer). 52 arter noterades vilket också det är ett rekord för denna inventering.

När inventeringen genomfördes hade de stora flockarna av framförallt sidensvans minskat i kommunen, åtminstone runt Frövi och Fellingsbro.

Nya rekord

Totalt iaktogs 74 arter vilket förstås är rekord, tidigare bästa notering är 68 arter (1995). Inte mindre än tre nya arter för januariinventeringen kunde registreras, nämligen vattenrall, taltrast och bändelkorsnäbb. Därmed har totalt 96 arter observerats under inventeringens 15-åriga historia.

Bland de arter som saknades kan nämnas häger, vigg, fjäder (!) och snösparv. Anmärkningsvärt är att ingen hade fjäder i sitt protokoll, det har aldrig tidigare hänt. Ett svarslaget rekord kommer säkert Andreas Sandbergs 70 sedda arter i januari att bli. Endast gråtrut, taltrast, gråspett och hornuggla saknades på Andreas lista. Tidigare bästa resultat var 59 arter (1995). Detta resultat nådde i år Mattias Rudenvall följt av Tomas Haraldsson och Jan-Erik Malmstigen, bägge på 58 arter.

Artlista:

Knölsvan. 1 ex Sjömosjön 1.1 - 10.1 samt troligen samma individ vid Storbron 16.1 och Västvalla 17.1 (flera observatörer).

Sångsvan. T.o.m den 10 januari rastade upp emot 80 ex vid Sjömosjön. Den 22.1 iaktogs 40 ex på samma lokal samt 12 ex den 27.1 och 6 ex den 31.1. 20-30 ex vid Österhammarsjön 5.1 - 11.1 samt 34 ex Rynninge 30.1.

Perioden t.o.m 10.1 dessutom observerad med 4 ex Sällingsjön 10.1 samt 4 ex Spånga samma dag. Därefter finns inga noteringar förrän perioden 21-25.1 då 2 ex rapporterades från vardera Spånga, Stora Lindessjön, Pikaboda, Nyckelby samt Grönbo. Vidare 7 ex Vesslingby 23.1 samt hörd Sörbysjön 25.1.

Kanadagås. Rastade med maximalt 66 ex t.o.m 9.1 i Sjömosjön (flera observatörer). 2 ex Rynninge 31.1 (THN).

Gräsänd. De största flockarna som vanligt i Bottenån/Lindesberg med som mest 123 ex den 29.1 (PZD), Oppboga (max 61 ex den 16.1) samt Sjömosjön (max 50 ex den 2.1). Större antal dessutom vid Storbron/Frötuna (max 70 den 9.1) samt Rynninge (som mest 50 ex) och Linde Maskiner (20-30 ex hela månaden). Dessutom finns rapporter om enstaka individer från Hagaberg, Värningen, Fröviforsån samt Nyhammar (2 ex början av januari).

Knipa. Samstämmiga rapporter om ovanligt få knipor denna vinter. Vid Sjömosjön t.ex med som mest 10-tal exemplar och lika många vid Rynninge den 31.1. Dessutom finns rapporter om

enstaka individer från Storbron, Västvalla, Oppboga, Storströmmen, Hinsebergsviken samt 1 hona golfbanan/Lindesberg.

Storskrake. Enstaka rapporter (9 lokaler) med som mest 5 ex, t.ex Vassbron den 1.1 samt Rynninge 31.1. I Sjömosjön iaktogs 1-2 honor t.o.m den 16.1.

Havsörn. 2 ad. Nederby 7.1 (ASG,JEM)

Blå kärrhök. 1 hona Sjömosjön/ Nederby tom 9.1 (BLG mfl). 4:e året.

Ormvråk Rekordmånga ormvråkar har övervintrat denna vinter hos oss. De flesta dock rapporterade från Fellingsbro socken. Med risk för dubbelräkning har uppskattningsvis ett 20-tal ormvråkar rapporterats från drygt tio olika lokaler. Vid Nederby har stationärt 1-3 ex iakttagits samtidigt liksom vid Gillberga med 2 ex. Vid Sällinge iaktogs 4 ex den 31.1.

Utanför Fellingsbro socken finns följande rapporter: 2 ex Liaångarna/Frövi 4.1 och 29.1 samt 1 ex Rya/Lindes s:n 21.1. 5:e året, senast 1992.

Fjällvråk Även fjällvråken har rapporterats i rekordantal. Totalt finns rapporter om uppskattningsvis 5-7 exemplar från sex olika lokaler, samtliga belägna i Fellingsbro socken. Vid Nederby 1 ex stationärt t.o.m den 23.1, den 7.1 iaktogs 2 ex. 1 ex Ålsäng 2.1 kan vara samma fågel. Dessutom 1 ex Spånga 10.1, Sällingegården 23-31.1, Fellingsbro 25.1 samt Västvalla 30.1. 3:e året.

Kungsörn. Minst 2 ex vid Sjömosjön 9.1 - 31.1 (ASG,BLG mfl). Dessutom 1 ungf. Lindeskolan 18.1 (THN).

Vattenräll. 1 ex Hagaberg 1.1 (ASG, MRL) samt 17.1 (JEM). Första vinterfyndet i kommunen och landskapet.

Gråtrul. 1 ungf. Sjömosjön 31.1 (BLG, UJN). Endast ett januarifynd är ovanligt lite under 90-talet.

Berguv. 1 par stationärt Rockhammarstraken hela månaden (JEM,ASG, THN,MRL) samt troligen samma ex hörd 30.1 (JTE).

Spurvuggla. Ovanligt många rapporter av spurvuggla. Totalt finns sju fynd. Stationära fåglar vid Norrängen, S Rockhammar och S Norrby. Övriga lokaler är: Rabostan, Sköldberga, Bengtesfall och Klotten.

Kattuggla. Även kattuggla förekommer ovanligt flitigt i rapporterna. Är hörd från inte mindre än 17 lokaler. I allmänhet rör det sig om enstaka fåglar, från Österhammars säteri finns dock uppgift om ett par liksom vid Karlslund, Uller-säter. Även från Övre sjön finns rapport om 1-2 fåglar.

Hornuggla. Andrahandsuppgift. Hörd Albäcksån 4.1 (gm ASG). Dessutom 1 par vid Hälla/Västvalla den 1.2, dvs torde detta par rimligen ha övervintrat på denna lokal men registrerades inte förrän nu. 3:e året.

Pärlluggla. Två rapporter, en ropande vid Gröningen 17.1 (ASG) samt hörd korsningen Ålgåsvägen-Svartjärnsvägen 22.1 och 24.1 (MRL, BLG, UWN).

Gråspett. 1 hona S Norrby hela månaden (HJN). 4:e året

Mindre hackspett. 1 hona Nederby 1.1, 8.1 (UJN), 1 hona Gillbergaskogen

31.1 (BDM) samt 1 hona Norrbyhammar 31.1 (ASG)

Tretåg, hackspett. 1 hona Liaskogen 26.1 (ASG). Det finns rapporter under vintern om att även en hona observerats i området.

Sidensvans. Stora flockar sidensvansar har rapporterats hela vintern, dock minskade antalet från mitten av månaden drastiskt. T.ex sågs endast ett fåtal sidensvansar i samband med "Endagsinventeringen" den 9 januari. Den 6.1 var minst 1000 sidensvansar kvar i Lindesberg (MAN).

Gärdsmyg. 1 ex Hagaberg hela månaden, den 2.1 iaktogs 2 ex (JEM). Dessutom 1 ex Oppboga danmar 6.1 (BLG) samt Sjömosjön 31.1 (BLG).

Rödhnake. 1 ex Skolkatan/Frövi 5.1 (JEM mfl) samt troligen samma exemplar 29-30.1 på samma lokal (MRL). Dessutom 1 ex Frövibro 29.1 (ASG). 5:e året.

Taltrast. 1 ex Kofallsskogen 4.1 (UJN, Pär Jacobsson). Ny art för januarinventeringen samt första vinterfyndet i kommunen.

Rödvingetrast. 2 ex Järnvägsgränd/Frövi 5.1 (THN) samt 1 ex Frövi båtklubb senare samma dag (BDM). Dessutom 1 ex Rubinen/Frövi 7.1 (ASG). Troligen rör det sig om samma fåglar. 4:e året.

Varfågel. Rapporter finns om minst 9 ex från åtta lokaler. Stationära exemplar vid Sjömosjön/Nederby/Västvalla, Rynningefors samt Orrkilen. Dessutom 1 ex Rynninge 4.1, Hagaberg 5.1, Sällingsjön 23.1 och 30.1 samt 2 ex Dysjön 31.1.

Nötkråka. 1 ex Grimsö 2.1 (JOH), Ornkilen/Käglan 3.1 (ASG,THN), Måttjärn/O Stråssa 5.1 (ASG), Osmundsgatan/Lindesberg 18-27.1 (UAN), Hagabergsliden/Lindesberg 23-24.1 (MAN, PZD) samt Rynninge 31.1 (THN). 7:e året.

Råka. 1 ex Nederby 17.1 (ASG,MRL,THN). Troligen samma råka som rapporterats tidigare under vintern på denna lokal. 3:e året.

Stare. 2-3 ex har rapporterats från Frövi samhälle under januari månad (flera observationsorter).

Bergfink. 1-2 ex har iakttagits vid Nederby i den stora grönfinkflocken (500-1000 ex) hela månaden. Från Frövi följer fyra rapporter, 4 ex Villagatan 4.1 (UWN,JAN), 1 hona Fridhemsgatan 9.1 (MRL,THN), 1 ex Frövidalsgatan 13.1 (SIA) samt Kyrkgatan samma dag (ERR). Dessutom 1 hona Odonvägen/Lindesberg 6.1 (TON).

Bofink. Endast tre rapporter. 1 hona Tomtebogatan/Frövi 9.1 (ASG,THN, MRL), 1 hona Hagabergsliden/Lindesberg 12-24.1 (PZD,MAN) samt 2 ex Osmundsgatan/Lindesberg 23.1 (UAN).

Steglits. Rapporter finns från tretton olika lokaler. Av dessa är sex från Frövi samhälle och avser som mest sex individer. Största flock är 36 ex Sjömosjön den 1.1 (UWN,IBN). Dock finns en uppgift utanför januariinventeringen om inte mindre än 56 ex från samma lokal den 7.1 (S-O Eriksson) vilket samtidigt är kommunrekord. Dessutom kan bl.a nämnas 6 ex Hagaberg 9.1 (MRL,THN), 10-tal golfbanan/Lindesberg 2.1 (IML) samt 1-3 ex Odonvägen/Lindesberg 18-27.1 (TON).

Vinterhämpling. I den stora flocken med grönfinkar vid Nederby har som mest 21 ex iakttagits (den 5.1, UJN), i allmänhet dock endast enstaka exemplar. Dessutom finns en rapport om 3-4 ex från Frövifors/Frövi den 13.1 (EJN). 3:e året.

Gråsiska. Stora flockar har rapporterats, framför allt under januari månads senare hälft då den dessutom började att dyka upp vid fågelborden i allt större utsträckning. Största flock är ca 500 ex Kindla 22.1 (ASG).

Dessutom finns följande rapporter avseende rasen "cabaret" (Brunsviska); minst 5 ex Nederby 1.1 samt 2 ex samma lokal 2.1 (ASG), 2 ex Hagabergsliden/Lindesberg 16.1 (MAN) samt 1 ex Osmundsgatan/Lindesberg 17.1 (MAN)

Snösiska. Totalt fem rapporter. 1 ungf. Kofallsvägen/Frövi 4.1 (ASG), 1 ex Vattentornområdet 12.1 (ASG), 1-2 ex Odonvägen/Lindesberg 13-27.1 vid tre tillfällen (TON), 1 ad Kindla 22.1 (ASG) samt 3 ad Fänsäter 22.1 (ASG). 4:e året.

Större korsnäbb. Smärre invasion denna vinter. Flera rapporter som rapporterats som mindre korsnäbb har i många fall troligen varit den större arten. Rapporterad från sju lokaler, sex av dessa belägna i Näsby socken, t.ex 1 hona Hagaberg 1.1 samt 5 ex samma lokal 5.1. 1-5 ex Kofallskogen/Frövi 1-6.1 (flera observationer). Dessutom 1 ex Orrkilsmossen 1.1 (ASG,MRL)

Bändelkorsnäbb. 1 hona Kofallskogen 4.1 (ASG). Ny art för januariinventeringen samt dessutom första vinterfyndet i kommunen och fjärde fyndet i kommunen totalt.

Tallbit. Vinterns invasion av tallbit nådde denna gång även vår kommun. Totalt finns rapporter från elva lokaler, de flesta från Näsby socken (5) samt dessutom Lindes socken (4) samt Fellingsbro s:n (2). Som mest 20 ex eljusspåret/Lindesberg 9.1 (MAN). Sista observationen gjordes den 18.1 då 1 ex sågs vid Hagaberg (ASG). 1 Kofallskogen/Frövi sågs enstaka exemplar 1-9.1 (ASG mfl). 5:e året.

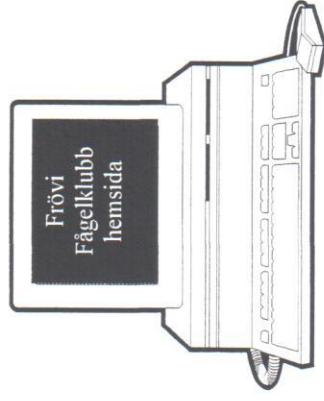
Stenknäck. Rapporterad från 12 lokaler, de flesta från Lindes s:n (6) samt dessutom Näsby s:n (5) och Fellingsbro s:n (1). I allmänhet enstaka ex, dock 5 ex Dalkarhytteskogen/Lindesberg 9.1 (JTN) samt 1-3 ex Osmundsgatan/Lindesberg hela månaden (UAN). Från Fellingsbro rapporterad från Kvarngatan 3.1 och 13.1 (BLG).

Sävspärv. Hörd Västvalla 1.1 (JEM), 3 ex Österhammarsjön 9.1 (MRL,THN) och samt 1 ex Nederby 1.1 (ASG,MRL) och 17.1 (BLG).

Rapportörer (34st): Sören Adolffson, Jerry Andersson (JAN), Mats Andersson (MAN), Sven-Ivar Andersson (SIA), Ulla Andersson (UAN), Bo Dahlström (BDM), Inga-Britt Ericsson (IBE), Jan & Gun Gryth, Gunnar Gustafsson, Tomas Haraldsson (THN), J-O Helldin (JOH) & Kajsa Grebäck, Ulf Jacobsson (UJN), Erik Jansson (EJN), Hasse Jansson (HJN), Lennart Jansson, Pekka Lampuu, Leif Larsson, Sten Larsson, Ing Marie Laurell, Björn Lindberg (BLG), Jan-Erik Malmstigen (JEM), Kjell Mattsson, Tommy Oscarsson (TON), Margit Resare, Mattias Rudenvall (MRL), Eie Rylander (ERR), Andreas Sandberg (ASG), Annika Sandström, Johan Thorsén (JTN), Jan Timre (JTE), Per Zetterlund (PZD), Lennart

Uske, Ulla Wallin (UWN), Jan Wilhelmsson.

Frövi Fågelklubb på nätet

Frövi Fågelklubb har en egen hemsida på Internet. Här finner du bl.a programtablä, lokalbeskrivningar och Aktuella observationer. En instruktiv tabell över arter som hittills iakttagits i kommunen. Du kan utan kostnad sälja eller efterlysa bl.a begagnade fågelböcker. Söker du artiklar som handlar om olika fåglar fältkaraktärer finner du dessa på länken "Artiklar om fältbestämning". Adressen till hemsidan är: <http://home3.swipnet.se/~w-33148>